

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA
KORUPCIJOS PREVENCIJOS VALDYBA**

TVIRTINU
L.e. direktoriaus pareigas

A.Karpus

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINĖS KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMOS
2009 - 2010 METŲ I PUSMEČIO STEBĖSENOS IŠVADA**

Vilnius
2010-08-10

Lietuvos Respublikos nacionalinė kovos su korupcija programa (toliau – Programa), patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. XI-259 (Žin., 2009, Nr. 60-2346).

Programos priemonių plano įgyvendinimo laikotarpis – 2009–2010 metai ir minėtu laikotarpiu yra numatytos 66 priemonės, kurių įgyvendinime iš viso dalyvauja 157 valstybės ir savivaldybės įstaigos.

2009 metais valstybės ir savivaldybės įstaigos turėjo įgyvendinti **65** (98,5 proc. visų Programos priemonių) Programos priemonių plano priemonės – atitinkamai po **16** (24,2 proc.) I ir II ketvirtį, **9** (13,6 proc.) – III ketvirtį ir **10** (15,2 proc.) – IV ketvirtį, **15** (22,7 proc.) priemonių yra nuolatinio pobūdžio ir vykdomos kasmet arba nuolat (žr. 1 lentelę).

2010 metų I ketvirtį valstybės ir savivaldybės įstaigos turėjo įgyvendinti 19 ir 49 priemonės ir tęsti nuolatinio pobūdžio priemonių įgyvendinimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad Specialiųjų tyrimo tarnyba (toliau – STT) vertino Programos įgyvendinimą 2010 m. birželio 31 d. duomenimis.

1 lentelė

Programos priemonių suskirstymas pagal įgyvendinimo laiką

Terminas		Priemonės Nr.	Iš viso	
Metai	Ketvirtis		skaičius	proc.
2009	I	8, 9, 10, 12, 13, 21, 23-1, 29, 31, 32, 50, 59, 60, 62, 63, 65	16	24,2
	II	3, 14, 15, 25, 26, 28, 34, 37, 38, 42, 44, 47, 53, 54, 58, 66	16	24,2
	III	11, 19-1, 20, 22-1, 30, 33, 36, 45, 61	9	13,6
	IV	5, 16-1, 17, 18, 24, 27, 39, 46, 48, 51	10	15,2
2010	I	19-2	1	1,5
	II	49	1	1,5
	III	-	0	0
	IV	16-2, 22-2	2	3

Kasmet	-	40, 41, 43, 55, 56, 57, 64	7	10,6
Nuolat	-	2, 23-2, 52	3	4,5
Susijusios su kitais įvykiais	-	1, 4, 6, 7, 35	5	7,5

Vadovaudamiesi Programos 51.3 punktu, Programos įgyvendinantys subjektai pateikė informaciją apie Programos įgyvendinimo eigą.

STATISTINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

Iš Programos priemonių plane 2009 m. – 2010 m. I pusmečio laikotarpiu numatytų įgyvendinti 64 priemonių visiškai įvykdytomis galima laikyti tik 28 priemonės, iš dalies įvykdytomis - 19 priemonių ir neįvykdytomis - 17 priemonių.

2 lentelė

Priemonių, numatytų įgyvendinti 2009-2010 m. I pusmečio laikotarpiu, vykdymas

Laikotarpis	Numatyta priemonių	Įvykdyta priemonių		Iš dalies įvykdyta priemonių		Neįvykdyta priemonių	
	vnt.	vnt.	proc.	vnt.	proc.	vnt.	proc.
2009 m.-2010 m I pusm.	64	28	44%	19	30%	17	26%

Programos tikslams pasiekti visos programoje numatytos priemonės santykinai buvo suskirstytos į 3 pagrindinius blokus:

- korupcijos prevencijos – 43 priemonės (priemonių plano 1 – 43 pozicijos);
- korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo – 10 priemonių (priemonių plano 44 - 53);
- visuomenės antikorupcinio švietimo – 13 priemonių (priemonių plano 54 - 66 pozicijos).

3 lentelė

Programos įgyvendinimas pagal kovos su korupcija kryptis

Kovos su korupcija kryptys	Laikotarpis	Numatyta priemonių	Įvykdyta priemonių		Iš dalies įvykdyta priemonių		Neįvykdyta priemonių	
			vnt.	proc.	vnt.	proc.	vnt.	proc.
Korupcijos prevencija	2009 m.	40	15	37,5%	10	25%	15	37,5%
Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimas		9	6	67%	3	33%	-	-
Visuomenės antikorupcinis švietimas		13	5	39%	6	46%	2	15%
Korupcijos prevencija	2010 m. I pusm.	1	1	100%			-	-
Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimas		1	1	100%			-	-
Visuomenės antikorupcinis švietimas		0					-	-
Iš viso:		64	28	44%	19	30%	17	26%

Priemonių suskirstymas pagal įgyvendinimo lygį, terminus ir Programos kryptis

Terminas		Įgyvendintos priemonės (įgyvendinamos)			Iš dalies įgyvendintos priemonės			Neįgyvendintos priemonės		
Metai	Ketvirtis	Korupcijos prevencijos tikslas	Korupcinių teisės pažeidimų tyrimo tikslas	Visuomenės antikorupcinio švietimo tikslas	Korupcijos prevencijos tikslas	Korupcinių teisės pažeidimų tyrimo tikslas	Visuomenės antikorupcinio švietimo tikslas	Korupcijos prevencijos tikslas	Korupcinių teisės pažeidimų tyrimo tikslas	Visuomenės antikorupcinio švietimo tikslas
2009	I	8, 9, 13	50	60	10, 12, 29, 31		59, 62, 63, 65	21, 32		
	II	14, 15, 25, 26, 28, 38	44, 53	54	3, 34, 37	47	58	42		66
	III	11, 20, 30, 33	45		36		61			
	IV		46, 48		24	51		5, 17, 18, 27, 39		
2010*	I	19								
	II		49							
	IV	2, 23		55, 56, 64	40	52		1, 4, 6 7, 35, 41, 43		57
Iš viso pagal Programos tikslus:		16	7	5	10	3	6	15	0	2
Iš viso: 64 (%)		28 44 %			19 30 %			17 26 %		

* Priemonės, kurių įvykdymo terminas, pažymėtas „kasmet“, „nuolat“ arba įvykdymas, pagal Seimo teisės akto priėmimą nurodytas 2010 m. IV ketvirčio skylyje.

Programos priemonių vykdymas 2009-2010 m. I ketv. pagal atsakingus vykdytojus*

Atsakingas vykdytojas	Priskirta priemonių 2009-2010 m. I ketv.*	Įvykdyta priemonių	Iš dalies įvykdyta priemonių	Neįvykdyta priemonių
		vnt.	vnt.	vnt.
Aplinkos ministerija	1		1	
Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	1	1		
Apskritis viršininko administracija	3(1)	3(1)		
Aukštosios mokyklos (35)	2		2	
Finansų ministerija	2	1		1
Generalinė prokuratūra	1	1		
Kultūros ministerija	1			1
Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos	1	1		
Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	2	1		1
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	1			1
Specialiųjų tyrimų tarnyba	7(2)	5(1)	2(1)	
Sveikatos apsaugos ministerija	4	2	1	1
Švietimo ir mokslo ministerija	4(1)	2(1)	2	
Tarpžinybinė komisija kovai su korupcija koordinuoti	1(1)			1(1)
Teisėjų taryba	1	1		
Teisingumo ministerija	9(4)	4(1)	2	3(3)
Ūkio ministerija	3	2	1	
Valstybės ir savivaldybės įstaigos	1		1	
Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos	2			2
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos	3	1	1	1
Vidaus reikalų ministerija	9(4)	1	4(1)	4(3)
Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	1(1)	1(1)		
Visos valstybės ir savivaldybės įstaigos, išduodančios leidimus bei licencijas (38, iš jų 8 ministerijos)	1		1	
Vyriausioji rinkimų komisija	1		1	
Vyriausioji tarnybinės etikos komisija	2(1)	1(1)		1
Iš viso:	64(14)	28(5)	19(2)	17(7)

* Programos priemonių plano 15 priemonių yra nuolatinio pobūdžio ir yra vykdomos kasmet arba nuolat. Kadangi nurodytas konkretus priemonės įvykdymo terminas, šių priemonių įgyvendinimo laikotarpis žymimas kiekvienų ataskaitinių metų paskutinį ketvirtį. 5 lentelėje parodytas priemonių pasiskirstymas pagal atsakingus vykdytojus, o skliaustuose nurodytas nuolatinio pobūdžio priemonių skaičius.

Priemonių suskirstymas pagal atsakingus vykdytojus (nurodyti priemonių numeriai)

Eil. Nr.	Priemonės atsakingas vykdytojas	Priemonės įgyvendinimo lygmuo			Įgyvendinimo terminas nepasibaigė
		įgyvendinta	įgyvendinta iš dalies	neįgyvendinta	
1.	Aplinkos ministerija		24		
2.	Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	25			
3.	Apskritis viršininko administracija	14, 15 23			
4.	Aukštosios mokyklos (35)		62, 63		
5.	Finansų ministerija	8		5	
6.	Generalinė prokuratūra	53			
7.	Kultūros ministerija			66	
8.	Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos	9			16 (2010 m.)
9.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	26		27	
10.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija			32	
11.	Specialiųjų tyrimų tarnyba	33, 46, 49, 54, 55	52, 58		
12.	Sveikatos apsaugos ministerija	19, 20	65	21	22 (2010 m.)
13.	Švietimo ir mokslo ministerija	60, 64	59, 61		
14.	Tarpžinybinė komisija kovai su korupcija koordinuoti			57	
15.	Teisėjų taryba	50			
16.	Teisingumo ministerija	2, 44, 45, 48	47 51	4, 6, 7	
17.	Ūkio ministerija	28, 29	30		
18.	Valstybės ir savivaldybės įstaigos		31		
19.	Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos			17, 18	
20.	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos	13	12	39	
21.	Vidaus reikalų ministerija	11	34, 36 37, 40	35, 41 42, 43	
22.	Viešoji įstaiga Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	56			
23.	Visos valstybės ir savivaldybės įstaigos, išduodančios leidimus bei licencijas (38 iš jų 8 ministerijos)		10		
24.	Vyriausioji rinkimų komisija		3		
25.	Vyriausioji tarnybinės etikos komisija	38		1	
Iš viso:		28	19	17	2

Programos priemonių neįvykdymo priežastys

	PRIEMONES		ATSAKINGAS VYKDYTOJAS	
	neįvykdytos	įvykdytos iš dalies		
Įgyvendinimo terminas nukeltas dėl priimtų kitų teisės aktų ar programų		24	Aplinkos ministerija	
		62, 63	Aukštosios mokyklos (35)	
		5	Finansų ministerija	
		66	Kultūros ministerija	
		27	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	
		32	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	
		52, 58	Specialiųjų tyrimų tarnyba	
		21	Sveikatos apsaugos ministerija	
		59, 61	Švietimo ir mokslo ministerija	
		57	Tarpžinybinė komisija kovai su korupcija koordinuoti	
Priimti teisės aktai nustatė kitą tvarką nei laukti priemonės įvykdymo rezultatai		47 51	Teisingumo ministerija	
Seimas nepriėmė atitinkamų teisės aktų	4, 6, 7	30	Ūkio ministerija	
Finansinių išteklių trūkumas		31	Valstybės ir savivaldybės įstaigos	
Informacija gauta ne iš visų valstybės ir savivaldybės ar kitų įstaigų		17, 18	Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos	
Priemonės vykdymo veiksmingumo stoka		39	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos	
		12	Vidaus reikalų ministerija	
		35, 41 42, 43	34, 36 37, 40	Visos valstybės ir savivaldybės įstaigos, išduodančios leidimus bei licencijas (38 iš jų 8 ministerijos)
		10	Vyriausioji rinkimų komisija	
		3	Vyriausioji tarnybinės etikos komisija	
		1		

INFORMACIJA APIE PROGRAMOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ

APLINKOS MINISTERIJA

Aplinkos ministerijos valdymo sričiai buvo priskirtos dvi Programos priemonės (24, 25). Vykdydama 24 priemone Aplinkos ministerija turėjo parengti ir įgyvendinti antikorupcinę programą dėl leidimų statinių statybai išdavimo ir statinių statybos valstybinės priežiūros. Aplinkos ministro 2009 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. DI-356 „Dėl statybos leidimų išdavimo ir statybos valstybinės priežiūros antikorupcinės programos 2009–2010 metams patvirtinimo“ patvirtinti:

1. Statybos leidimų išdavimo ir statybos valstybinės priežiūros antikorupcinė programa 2009–2010 metams.

2. Statybos leidimų išdavimo ir statybos valstybinės priežiūros antikorupcinės programos 2009–2010 metams įgyvendinimo priemonių planas.

Šios priemonės įgyvendinimas dar tęsiasi, todėl jį vertintina kaip įgyvendinta iš dalies.

Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra įgyvendino 25 priemonę, patvirtinusi antikorupcinę Aplinkos projektų valdymo agentūros programą atsižvelgiant į „Transparency International“ siūlymus.

APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJA

Apskričių viršininkų administracijoms buvo priskirtos trys Programos priemonės (14, 15, 23), susijusios su visuomenės informavimu apie žemės reformos eigą ir apskrities teritorijos planavimo procesą, paskelbiant atitinkamą informaciją interneto svetainėse. Šios priemonės buvo įgyvendintos.

AUKŠTOSIOS MOKYKLOS (35)

Aukštosioms mokykloms buvo priskirtos vykdyti dvi priemonės (62 ir 63), t.y. sukurti ir įdiegti sistemą (mechanizmą), kuria dėstytojai būtų skatinami kelti kvalifikaciją antikorupcijos srityje ir integruoti antikorupcinį ugdymą į aukštųjų mokyklų studijų programas. Priemonės įgyvendintos iš dalies, kadangi ne visose aukštosiose mokyklose dėstytojai skatinami kelti kvalifikaciją antikorupcijos srityje ir ne visose aukštosiose mokyklose į studijų programas integruotas antikorupcinis ugdymas.

FINANSŲ MINISTERIJA

Finansų ministerijos valdymo sričiai priskirtos septynios Programos priemonės (5, 8, 9, 12, 13, 16, 39), iš kurių trys priemonės įgyvendintos, viena - įgyvendinta iš dalies ir dvi – neįgyvendintos. Finansų ministerija nukėlė Programos 5 priemonės „Parengti teisės aktų ir viešųjų investicinių projektų, kai iš investavimo objekto numatoma gauti pelno (pajamų) sąnaudų ir naudos analizės metodikas“ įgyvendinimą dėl didelio einamųjų darbų krūvio iki 2010 metų II–III ketvirčių, todėl ši priemonė laikoma neįgyvendinta.

Finansų ministerija įgyvendindama Programos 8 priemonę inicijavo viešųjų juridinių asmenų vidaus audito tarnybos pavyzdinių nuostatų papildymą 10.3-2 punktu, įpareigojančiu šias vidaus audito tarnybas papildyti savo nuostatus privaloma korupcijos rizikos valdymo vertinimo funkcija (Žin., 2009, Nr. 124-5337). Ši priemonė iš esmės laikytina įgyvendinta.

MUITINĖS DEPARTAMENTAS PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS

Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos įgyvendindamas Programos 9 priemonę parengė prekių importo, eksporto ir tranzito formalumų atlikimo tvarkos pertvarkymo pagal vieno langelio principą priemonių plano projektą (Žin., 2009, Nr. 128-5543). Priemonė įgyvendinta Programos 16 priemonės įgyvendinimas tęsiasi iki 2010 m. IV ketvirčio.

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) per ataskaitinį laikotarpį įgyvendino 13 Programos priemonę, padidinusi Valstybinės mokesčių inspekcijos elektroniniu būdu teikiamų paslaugų skaičių, tačiau Programos 12 priemonę, kurią VMI įpareigota plėsti elektroninio deklaravimo sistemą, įgyvendino iš dalies. Elektroninio deklaravimo sistemos plėtros projekto I etapą planuojama baigti 2010 m. rugsėjo 1 d.

Atsakingam vykdytojui nepavyko įgyvendinti Programos 39 priemonės, t.y. padidinti elektroninio deklaravimo sistemos sąveikos su kitų institucijų elektroninėmis sistemomis.

GENERALINĖ PROKURATŪRA

Generalinė prokuratūra įgyvendino 53 Programos priemonę, t.y. atliko apsisiekimo duomenimis su Europos policijos biuru ir Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose institucija tvarkos pakeitimus bei paskyrė konkrečius asmenis, koordinuojančius keitimąsi informacija.

KULTŪROS MINISTERIJA

Kultūros ministerija neįgyvendino 66 Programos priemonę ir nesurengė antikorpucinio švietimo mokymų Kultūros ministerijos ir kultūros įstaigų darbuotojams.

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos buvo priskirtos dvi Programos priemonės (26 ir 27). Iš jų viena priemonė įgyvendinta ir viena neįgyvendinta. Įgyvendindama 26 Programos priemonę buvo padaryti Žemės įstatymo pakeitimai (Žin., 2010, Nr. 13-623). Tačiau dėl 300 000 Lt lėšų trukumo nepavyko įgyvendinti 27 Programos priemonės ir įdiegti elektroninio Lietuvos teritorijos žemėlapių sistema.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai priskirta viena Programos priemonė (32) „Parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ projektą“. Priemonė neįgyvendinta. Vykdytojas tai pateisina tuo, kad socialinės globos įstaigų licencijavimas bus taikomas tik nuo 2013 m. sausio 1 d.

SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

Specialiųjų tyrimų tarnybai (toliau – STT) buvo priskirtos septynios Programos priemonės (33, 46, 49, 52, 54, 55, 58), iš jų penkios įgyvendintos ir dvi įgyvendintos iš dalies.

Įgyvendindama 33 Programos priemonę STT parengė išvadą dėl asmenų, dalyvaujančių žemėtvarkos procedūrose, privačių interesų deklaravimo galimybes. Įgyvendindama 46 Programos priemonę STT parengė Baudžiamojo kodekso 72 straipsnio pakeitimo ir 189¹ straipsnio papildymo ir Baudžiamojo proceso kodekso 91, 94 straipsnių pakeitimo ir 168¹ straipsnio papildymo projektus. Remiantis 49 Programos priemone STT parengė išvadą dėl teisės aktų, reglamentuojančių pareiškėjų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, apsaugą, projektus. Remiantis 54 priemone - STT svetainėje www.stt.lt sukurta atskira paryškinta skiltis – Nacionalinė kovos su korupcija programa (modulis su paieškos galimybėmis). Remiantis 55 priemone - 2009-10-20 paskelbtas konkursas „Žiniasklaida prieš korupciją“. 2009-12-14 įvyko konkurso laureatų apdovanojimas.

Iš dalies įgyvendinta 52 Programos priemonė. Ją vykdydama STT parengė korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas atskleidžiančių, tiriančių ir nagrinėjančių ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų, prokurorų ir teisėjų tarpinstitucinę kvalifikacijos programą. Tačiau mokymai dar neįvyko. Tokia pat situacija susiklostė įgyvendinant 58 Programos priemonę - dėl antikorpucinio švietimo programos, skirtos apskričių viršininko administracijų valstybės tarnautojams ir darbuotojams, atliekantiems žemės tvarkymo, kontrolės ir priežiūros funkcijas, įdiegimo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šios priemonės vykdymas prarado aktualumą dėl įvykusios Apskričių reformos.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau –SAM) valdymo sričiai buvo priskirtos septynios Programos priemonės (17 - 22, 65), iš kurių keturios buvo įgyvendintos iš dalies (17, 19, 21, 65), dvi - neįgyvendintos (18, 20) ir vienos (22) įgyvendinimo terminas dar nepasibaigė.

SAM įgyvendino 19 Programos priemonę, t.y. kartu su Centrinę projektų valdymo agentūrą parengė dokumentus centralizuoto, nustatyto sąrašo vaistų ir medicinos pagalbos priemonių, skirtų ligonių gydymui stacionare, asmens sveikatos priežiūros įstaigose, pirkimo. Planuojama, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirkimus 2011 metams galės pradėti nuo 2010 m. spalio-lapkričio mėnesių. Pažymėtina, kad nustatyto sąrašo vaistų ir medicinos pagalbos priemonių, perkamų centralizuotai per Centrinį viešųjų pirkimų portalą, paieška SAM tinklalapyje labai ap sunkinta. Tai daro neigiamą poveikį šių procesų skaidrumui ir viešumui.

SAM vykdydama 20 Programos priemonę padarė teisės aktų pakeitimus, būtinus tobulinant medicininės reabilitacijos ir sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo organizavimo tvarką, ir nuo 2010 m. birželio 15 d. Valstybinės ligonių kasos prie SAM (toliau – VLK) tinklalapyje skelbiama informacija apie laisvas vietas vaikų ir suaugusių reabilitacijos įstaigose (<http://www.vlk.lt/vlk/lt/?page=info&id=142>).

Ministerijai nepavyko įgyvendinti Programos 21 priemonės ir patbulinti vaistų įrašymo į kompensuojamųjų vaistų sąrašus tvarkos ir kompensuojamųjų vaistų bazinių kainų *kainyno sudarymo tvarkos*. Tam ji turėjo pakeisti sveikatos apsaugos ministro 2002 m. balandžio 5 d. įsakymą Nr. 159 "Dėl Ligų ir kompensuojamųjų vaistų joms gydyti, Kompensuojamųjų vaistų ir Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašų keitimo tvarkos aprašo". SAM nurodo, kad tai atliks 2010 m. III ketvirtį.

65 Programos priemonė įgyvendinta iš dalies, kadangi SAM parengta antikorupcinio ugdymo programa į sveikatos apsaugos specialistų kvalifikacijos kėlimu užsiimančių universitetinių įstaigų administracijos vadovų kvalifikacijos tobulinimo kursų programą pasiūlyta integruoti Kauno medicinos universitetui ir Vilniaus universiteto Medicinos fakultetui, tačiau dar nerealizuota.

VALSTYBINĖ LIGONIŲ KASA PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VKL) vykdydama 17 Programos priemonę, užtikrinant objektyvesnį asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainų skaičiavimą, turėjo pakeisti Asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, bazinių kainų nustatymo metodiką. Tačiau reikiamų darbų neatliko dėl būtinumo skelbti tarptautinį konkursą reikiamai programinei įrangai pirkti. VLK prašo atidėti realizavimo terminą iki 2012 m. 4 ketvirčio. SAM nurodo, kad remiantis LRV 2008-2012 m. programos 1293 priemonės įgyvendinimo terminas būtų 2010 m. IV ketvirtis.

Programos 18 priemonė neįgyvendinta. SAM pateiktoje informacijoje pažymėta, kad analogiška priemonė numatyta LRV 2010 m. vasario 17 d. patvirtintoje 2010 m. veiklos prioritetų įgyvendinimo pažangos lentelėje (II skyrius, 2.7 punktas), kurioje nurodytas terminas – 2010 metų I ketvirtis. Taip pat pranešama, kad remiantis 2009 m. birželio 12 d. VLK pateiktu raštu šios priemonės įgyvendinimas užtruks metus ir pareikalaus apie 450 tūkst. Lt. SAM, apibendrinama dėl šios priemonės pateiktą papildomą informaciją, daro išvadą, kad šios priemonės įgyvendinimas netikslingas.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Švietimo ir mokslo ministerijai (toliau – ŠMM) buvo priskirtos keturios Programos priemonės (59-61, 64), iš kurių dvi įgyvendintos (60, 64), ir dvi - įgyvendintos iš dalies.

ŠMM tik iš dalies pavyko įgyvendinti Programos 59 priemonę ir įdiegti parengtas antikorupcinio ugdymo metodines priemones į bendrojo lavinimo ir profesines mokyklas.

Antikorupcinio ugdymo metodinė priemonė yra įdiegta į 800 bendrojo lavinimo ir 72 profesines mokyklas.

Programos 61 priemonė, kuria remiantis pedagogai turėjo būti supažindinti su antikorupcinio ugdymo programos turiniu ir jos įgyvendinimu ugdymo proceso metu, įgyvendinta iš dalies. Duomenų iš Švietimo ir mokslo ministerijos apie pedagogus, kurie buvo supažindinti su antikorupcinio ugdymo programos turiniu, nepateikta. Pažymėtina, kad priemonė įgyvendinama ne atsakingo vykdytojo, o kitų vykdytojų pastangomis.

Programos 60 ir 65 priemonės įgyvendintos. Buvo atnaujinta pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų mokytojams antikorupcijos srityje. (<http://www.sdcentras.lt/progr.htm>). Švietimo ir mokslo ministerija nepranešė, kiek pedagogų buvo supažindinta su šia programa.

2009-12-09 įvyko studentų rašto tiriamųjų darbų konkursas „Skaidrios studijos“ ir paskelbti nugalėtojai.

TARPŽINYBINĖ KOMISIJA KOVAI SU KORUPCIJA KOORDINUOTI

Tarpžinybinė komisija kovai su korupcija koordinuoti neįgyvendino Programos 57 priemonės, „Rengti Tarpžinybinės komisijos kovai su korupcija koordinuoti išvažiuojamuosius posėdžius, susitikimus su visuomene“.

TEISĖJŲ TARYBA

Teisėjų taryba įgyvendindama Programos 50 priemonę „Nustatyti aiškia ir skaidrią bylų paskirstymo teisėjams tvarką naudojant šiuolaikines informacines technologijas“ 2009 m. įdiegė bylų paskirstymo naudojant informacines technologijas sistemą 2009 metais, remiantis laikinosiomis taisyklėmis.

TEISINGUMO MINISTERIJA

Teisingumo ministerijai buvo priskirtos devynios Programos priemonės (2, 4, 6, 7, 44, 45, 47, 48, 51), iš kurių keturios priemonės yra įgyvendintos (2, 44, 45, 48), dvi – įgyvendintos iš dalies (47, 51) ir trys – neįgyvendintos (4, 6, 7).

Teisingumo ministerija įgyvendindama Programos 2 priemonę, „Stebėti ir vertinti Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo nuostatų įgyvendinimą ir prireikus teikti siūlymus dėl politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės mechanizmo Lietuvoje tobulinimo“ parengė reikiamus projektus, ir 2010-05-18 Seimas priėmė įstatymo naują redakciją (Valstybės žinios, 2010-05-31, Nr. 63-3091).

Įgyvendindama Programos 44 priemonę ir tobulindama Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse įtvirtintą valstybės tarnautojo ir jam prilyginamo asmens sampratą siekiant užtikrinti sisteminę teisės normų suderinamumą, Teisingumo ministerija parengė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 27, 97, 230 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei priedo papildymo įstatymo projektus ir pateikė derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei 2009-07-24 (2009-07-24, 5792(LD) Įstatymo projektas Nr. 5792, (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=2126&p_query=&p_tr2=&p_org=&p_fix=n&p_gov=n)).

Realizuodama Programos 45 priemonę buvo išanalizuotos galimybės įpareigoti korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis įtariamus asmenis pagrįsti turto įsigijimo ir pajamų teisėtumą ir galimybės patraukti atsakomybėn asmenis, kurių turtas nesutampa su deklaruojamu. Baudžiamojo kodekso 189¹ straipsnio projektas parengtas ir pateiktas Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.

Įgyvendinant Programos 48 priemonę „Parengti teisės aktų projektus, kurie reglamentuotų duomenų apie akcininkus ir jų turimas akcijas kaupimo pagrindus, nustatyti duomenų bazės tvarkytoją, kaupiamus duomenis, duomenų atnaujinimo tvarką, duomenis teikiančius asmenis ir duomenis naudojančias institucijas“ Lietuvos Respublikos Seimui buvo pateiktas Lietuvos

Respublikos akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo bei papildymo projektas, kuris 2009 m. gruodžio 15 d. buvo priimtas Seime bei paskelbtas (Žin., 2009, Nr. 154-6945). Minėti pakeitimai reglamentuoja akcininkų sąrašų sudarymo pagrindus ir jų pateikimą Juridinių asmenų registru.

Teisingumo ministerija tik iš dalies įgyvendino Programos 47 priemonę. Neišanalizuota, ar esama teisinė situacija suteikia galimybę operatyvinės veiklos subjektams įstatymų nustatyta tvarka, gavus teismo sankciją, slapta kontroliuoti tyrimų objektų banko sąskaitas. Tačiau buvo parengtas Operatyvinės veiklos įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 1 punkto, 10 straipsnio 1 dalies, 4 dalies 5 punkto, 5 ir 7 dalių pakeitimo projektas.

Teisingumo ministerija tik iš dalies įgyvendino Programos 51 priemonę. Neparengta studija dėl visuomenės atstovų (tarėjų) instituto teismuose įsteigimo tikslingumo.

Teisingumo ministerija neįgyvendino Programos 4 („Parengti įstatymų projektų rengimo metodiką), 6 (parengti Vyriausybės nutarimų rengimo metodiką“), 7 („Parengti teisės aktų stebėsenos metodiką“) priemonių, kadangi Seimas nepriėmė Teisingumo ministerijos parengtų įstatymo projektų.

ŪKIO MINISTERIJA

Ūkio ministerijai buvo priskirtos trys Programos priemonės (28-30), iš kurių dvi yra įgyvendintos (28, 29), ir viena - įgyvendinta iš dalies (30).

Ūkio ministerija, vykdydama Programos 28 priemonę, atliko viešųjų pirkimų srityje vykdomų procesų analizę ir nustatė neigiamus veiksnius, kurie sudaro galimybes valstybės tarnautojų piktnaudžiavimui. Ūkio ministerija parengė ir Vyriausybė priėmė 2009 m. kovo 18 d. nutarimą Nr. 196 „Dėl viešųjų pirkimų vykdymo naudojantis Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis“ (Žin., 2009, Nr. 34-1291) ir 2009 m. balandžio 1 d. nutarimą Nr. 247 „Dėl reikalavimų skelbti papildomą informaciją apie viešųjų pirkimų vykdymą nustatymo“ (Žin., 2009, Nr. 41-1566).

Ūkio ministerija, vykdydama Programos 29 priemonę, parengė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo ir plėtros strategiją. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2009 m. spalio 14 d. priėmė nutarimą Nr. 1332 „Dėl Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo ir plėtros 2009–2013 metų strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 127-5496).

Programos 30 priemonė buvo įgyvendinta tik iš dalies, kadangi, remiantis parengtais ir priimtais teisės aktų pakeitimais, turėjo būti nustatyta pareiga perkančiajai organizacijai skelbti savo interneto puslapyje, arba kai perkančioji organizacija neturi savo internetinio puslapio, Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje viešai skelbti informaciją apie sudarytas pirkimo sutartis: dalyvius, nugalėtojus (firmos pavadinimas, rekvizitai, vadovų pavardės), kainą ir konkrečias prekes (paslaugas), kriterijai, kuriais remiantis buvo pripažintas nugalėtojas (išskyrus duomenis apie atliktus mažos vertės pirkimus, kai pagal preliminaras sutartis sudaromos pagrindinės pirkimo sutartys, taip pat komunalinio sektoriaus perkančiųjų organizacijų supaprastintus pirkimus). Tačiau nugalėtojų vadovų pavardės neskelbiamos. Ūkio ministerija paaiškino, kad minėtus pakeitimus sudėtinga padaryti techniškai.

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮSTAIGOS

Programos 31 priemonė, „Numatyti ir įgyvendinti priemones visuomenės informuotumui apie viešojo administravimo procedūras, valstybės ir savivaldybių įstaigų veiklą, teikiamas paslaugas didinti“ įgyvendinta iš dalies. Kadangi atsakymai gauti ne iš visų valstybės ir savivaldybių įstaigų, atliekančių viešojo administravimo procedūras.

Vidaus reikalų ministras 2009 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1V-644 (Žin., 2009, Nr. 145-6446) patvirtino Administracinių paslaugų teikimo aprašymų rengimo rekomendacijas.

VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Vidaus reikalų ministerijos valdymo sričiai buvo priskirtos devynios Programos priemonės (11, 34-37, 40-43), iš kurių viena priemonė įgyvendinta (11), keturios – įgyvendintos iš dalies (34, 36, 37, 40), ir keturios – neįgyvendintos (35, 41-43)

Vidaus reikalų ministerija įgyvendindama Programos 11 priemonę parengė pagal vieno langelio principą administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo valstybės ir savivaldybių įstaigose metodiką ir paskelbė ją ministerijos tinklalapyje www.vrm.lt (skyrius „Veiklos kryptys“, sritis „Viešasis administravimas“, „Vieno langelio“ principo įgyvendinimas viešojo administravimo institucijose ir įstaigose“).

Programos 34 priemonė, parengti Lietuvos Respublikos valstybės tarnautojo elgesio kodekso projektą, įgyvendinta iš dalies kadangi parengtas 2006 m. projektas Nr. XP-1023(2). Seimo nebuvo nepriimtas.

Programos 36 priemonė „Parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo papildymo ir pakeitimo įstatymo bei kitų teisės aktų projektus, reglamentuojančius didžiausią politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų skaičių ir nustatančius jiems privalomus kvalifikacinius ir kitus reikalavimus“ įgyvendinta iš dalies, kadangi priėmus Vyriausybės įstatymo 26, 29, 31, 31¹, 32, 45 straipsnių pakeitimo įstatymą (Žin., 2009, Nr. 29-1139), nėra nustatytas ministro patarėjų ir kitų ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų maksimalus skaičius, nenustatyta privalomi kvalifikaciniai ir kitų reikalavimai.

Programos 37 priemonė „Parengti teisės aktų pakeitimo ir papildymo projektus, siekiant viešai skelbti informaciją apie valstybės tarnautojų gautus paskatinimus ir jiems skirtas tarnybines nuobaudas“ įgyvendintas iš dalies, kadangi reikalingi teisės aktų pakeitimai nepadaryti. 2010 m. balandžio 21 d. Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas (pagrindinis komitetas) priėmė išvadą Nr. 113-P-11 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 30 straipsnio papildymo įstatymo projekto XP-1389“ – projektą Nr. XP-1389 atmesti, argumentai - pritarta Įstatymo projekte Nr. XIP-1055(2) siūlomai Valstybės tarnybos įstatymo 6 straipsnio naujai 2 dalies 4 punkto redakcijai: „Informacija apie įstaigoje nustatytą šiurkštų tarnybinį nusižengimą ir už jį paskirtą galiojančią tarnybinę nuobaudą. Jei sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo buvo apskūstas įstatymų nustatyta tvarka, informacija skelbiama tik įsigaliojus teismo ar kitos tarnybinę ginčą nagrinėjusios institucijos sprendimui.“

Programos 40 priemonė, pagal Lietuvos viešojo administravimo instituto parengtą programą organizuoti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, atsakingų už institucinių antikorupcinių programų įgyvendinimą, mokymus, įgyvendinta iš dalies, kadangi mokymų subjektas apibrėžtas priemonėje – valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojai, atsakingi už institucinių antikorupcinių programų įgyvendinimą, todėl 2009 m. gruodžio 8 d. dviejų ministerijų (Teisingumo ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos) surengti mokymai savo darbuotojams tik iš dalies sietini su priemonės įgyvendinimu.

Programos 35 priemonė neįgyvendinta, kadangi Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybės tarnautojų elgesio kodeksą, dėl ko nebuvo galima parengti įgyvendinamuosius teisės aktus.

Programos 41 priemonė, kurioje „Pagal Lietuvos viešojo administravimo instituto parengtą programą organizuoti valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų mokymus dėl teisės aktų projektų vertinimo antikorupcijos srityje“ neįgyvendinta, kadangi 2009 m. gruodžio 17 d. STT darbuotojų skaityta paskaita neatitinka priemonės turinio.

Programos 42 priemonė, pagal kurią reikėjo parengti ir įgyvendinti antikorupcinio švietimo programą savivaldybių administracijų ir kitų savivaldybių administravimo subjektų darbuotojams, neįgyvendinta. VRM parengė antikorupcinio švietimo programą savivaldybių administracijų ir kitų savivaldybių administravimo subjektų darbuotojams, tačiau įstaigos savo darbuotojų mokymams lėšų neskyrė ir nesiuntė jų į minėtus mokymus.

Programos 43 priemonė, pagal kurią reikėjo organizuoti valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų dėstytojų, kurie dėsto pagal antikorupcinio švietimo ir profesinės etikos mokymo programas, mokymus, neįgyvendinta, kadangi Mokymams organizuoti 2009 m. nebuvo skirta lėšų.

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA

Programos 56 priemonė įgyvendinta, kadangi LRT 2009 m. skelbė antikorupcinę socialinę informaciją.

VISOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮSTAIGOS, IŠDUODANČIOS LEIDIMUS BEI LICENCIJAS (38 IŠ JŲ 8 MINISTERIJOS)

Programos 10 priemonė, pagal kurią visos valstybės ir savivaldybės įstaigos, išduodančios leidimus bei licencijas, turėjo sumažinti į valstybės ir savivaldybių įstaigas besikreipiančių asmenų kontaktų su įstaigų valstybės tarnautojais ir darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), skaičių, supaprastindamos leidimų, licencijų, pažymų ir kitų dokumentų išdavimo tvarką, įgyvendinta iš dalies. Šią priemonę vykdė 100 valstybės ir savivaldybių įstaigų. Informaciją apie priemonės įgyvendinimą pateikė 41 savivaldybių ir 30 valstybinių įstaigų.

Iš 41 savivaldybių tik 9-iose keitėsi leidimų (licencijų) išdavimo tvarka ir 4-iose keitėsi leidimų (licencijų) išdavimo terminai. 2009 metais 15-oje valstybinių įstaigų buvo keičiama leidimų (licencijų) išdavimo tvarka ir 2-ose įstaigose buvo keičiami leidimų (licencijų) išdavimo terminai.

Policijos departamentas prie VRM pateikė papildomą informaciją apie vykdomą projektą kuriuo įdiegiama elektroninė paslauga „Pranešimų policijai teikimas“.

Daugumoje valstybės ir savivaldybių įstaigų, išduodančių leidimus ir licencijas, leidimų, licencijų, pažymų ir kitų dokumentų išdavimo tvarka nebuvo supaprastinta.

VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

Programos 3 priemonė, pagal kurią turėjo būti parengtas Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) būtų įpareigota finansinės apskaitos žiniaraščių duomenis, politinių partijų ir politinės kampanijos dalyvių banko ir specialių banko (naudojamų politinei kampanijai) sąskaitų (turinčių specialias žymas) išrašus skelbti savo tinklalapyje, buvo įgyvendintas iš dalies. Tačiau 2010-05-18 Seimui priėmus naują Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo redakcija, buvo priimtos nuostatos neatitinkančios šiai priemonei, ir VRK nebuvo suteikta teisė gauti atitinkamą informaciją ir ją viešinti. VRK siūlo išbraukti šia priemone iš Programos.

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (toliau – VTEK) buvo priskirtos dvi Programos priemonės (1, 38), iš kurių viena priemonė buvo įgyvendinta (38), ir viena – neįgyvendinta (1).

VTEK įgyvendindama Programos 38 priemonę parengė valstybės tarnyboje dirbančių asmenų turto, pajamų ir privačių interesų viešumo (viešinimo) koncepciją ir jos įgyvendinimo priemonių planą, kuriuos 2010 m. kovo 15 d. pateikė Seimui.

Programos 1 priemonės, pagal kurią Seimui priėmus Lobistinės veiklos ir poveikio teisės aktų leidybai įstatymą VTEK turėjo parengti ir patvirtinti naujos redakcijos Lietuvos Respublikos lobistų etikos kodeksą, įgyvendinti nepavyko nes Seimas nepriėmė Lobistinės veiklos ir poveikio teisės aktų leidybai įstatymo (projektas Nr. XP-1390).

IŠVADOS

1. Programos įgyvendinimo priemonių plane 2009 – 2010 m. I pusmečio laikotarpiui numatyta įgyvendinti 64 priemonės. STT vertinimu, visiškai įvykdytomis galima laikyti **28 (44 proc.)** priemonės, iš dalies įgyvendintomis – **19 (30 proc.)** priemonės, neįgyvendintomis – **17 (26 proc.)** priemonių.

2. Programa įgyvendinama trimis kryptimis: korupcijos prevencijos, korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo ir visuomenės antikorupcinio švietimo.

3. Korupcijos prevencijos krypties numatytam tikslui pasiekti buvo išskelti 6 uždaviniai ir 2009 – 2010 m. I pusmečio laikotarpiui buvo numatyta **41** priemonė, iš jų:

- įgyvendinta **16 (39 proc.)** priemonių;
- iš dalies įgyvendinta **10 (24 proc.)** priemonių;
- neįgyvendinta **15 (37 proc.)** priemonių.

4. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo krypties tikslui pasiekti buvo išskelti 2 uždaviniai ir 2009 – 2010 m. I pusmečio laikotarpiu buvo numatyta įgyvendinti **10** priemonių, iš jų:

- įgyvendintos **7 (70 proc.)** priemonės;
- įgyvendintos iš dalies **3 (30 proc.)** priemonės;
- neįgyvendintų priemonių nėra.

5. Visuomenės antikorupcinio švietimo krypties tikslui pasiekti buvo išskelti 2 uždaviniai ir 2009 – 2010 m. I pusmečio laikotarpiu buvo numatyta įgyvendinti **13** priemonių, iš jų:

- įgyvendintos **5 (39 proc.)** priemonės;
- įgyvendintos iš dalies **6 (46 proc.)** priemonės;
- neįgyvendintos **2 (15 proc.)** priemonės.

6. Daugiausia neįgyvendintų Programos priemonių priklauso Vidaus reikalų ministerijai (iš 9 jų sričiai priskirtų priemonių 4 neįgyvendintos), Teisingumo ministerijai (iš 9 jų sričiai priskirtų priemonių 3 neįvykdytos), ir Sveikatos apsaugos ministerijai (iš 7 jų valdymo sričiai priskirtų priemonių 3 neįgyvendintos).

7. Pagrindinės priežastys, dėl kurių neįgyvendintos priemonės:

7.1. Lietuvos Respublikos Seimas nepriėmė reikiamų teisės aktų, kurių priėmimas buvo būtina sąlyga norint įvykdyti Programoje numatytas (1, 4, 6, 7, 34, 35) priemonės.

7.2. Priimti teisės aktai nustatė kitą tvarką nei laukti priemonės įvykdymo rezultatai (3, 30, 36).

7.3. Priemonės įgyvendinimo veiksmingumo stoka (10, 12, 18, 21, 31, 32, 47, 51, 57, 59, 61).

7.4. Programos priemonės įvykdymo terminas nukeltas dėl priimtų kitų teisės aktų ar programų (5, 17, 24, 32).

7.5. Programos priemonių įgyvendinimui valstybės ir savivaldybės įstaigos nenumatė finansinių išteklių, o sumažinus biudžetinius asignavimus, nepakako įstaigų vidinių išteklių priemonėms (27, 40, 41, 42, 43, 52, 58, 65, 66) įgyvendinti.

8. Programos 2010 m. I pusmečio laikotarpio priemonės įgyvendintos visiškai.

Antikorupcinio vertinimo skyriaus viršininkas

Audrius Bereišis